

at „Danmarks Statskasse udreder et Beløb af 2 Mill. Kr. til Oprettelse af to Fonds“, gøre den Bemærkning, at hermed lykkes det at skaffe en endelig Opgørelse af det finansielle Mellemværende mellem Island og Danmark, som har været saa længe og saa haardt omstridt. — § 15, som foreskriver, at „hvert Land bestemmer selv, paa hvilken Maade dets egne og dets Borgeres Interesser nærmere bliver at varetage i det andet Land“, giver en for os Danske højst fornøden Adgang til at have en Repræsentant til Varetagelse af danske Interesser og til Varetagelse af, hvad der har Interesse for Samarbejdet mellem Island og Danmark, boende i Island. Det har vi ingen Adgang til nu, vi har saamænd ikke en Gang et islandsk Kontor herhjemme i vor egen Administration, det er derfor et stort Fremskridt, der sker, naar denne § 15 bliver til Lov.

§ 16 foreskriver, at der skal oprettes „et raadgivende Dansk-Islandsk Nævn paa mindst 6 Medlemmer, hvoraf Halvdelen vælges af Danmarks Rigsdag og Halvdelen af Islands Alting“. Jeg forstaar dette saaledes, at der kan godt være mere end 6 Medlemmer, hvis man enes derom paa begge Sider, men hvis saadan Enighed ikke opnaas, maa man nøjes med 6. Dette Nævn, som forhaabentlig vil blive en meget lykkebringende Institution i hele dette Forhold, faar meget omfattende og meget vigtige Opgaver. For det første skal ethvert Lovforslag vedrørende denne Forbundslovs nærmere Udførelse behandles af Nævnet, men dernæst skal alle Lovforslag angaaende den ene Stats særlige Anliggender, der tillige har Betydning for den anden Stat og dens Borgeres Stilling og Rettigheder, naar ikke Forholdene gør det særlig vanskeligt, af det paa-gældende Ministerium forelægges Nævnet til Betænkning, forinden det fremsættes for Rigsdagen eller Altinget. Det paa-hviler Nævnet at gøre Indstilling til Ændring af saadanne Bestemmelser i Forslaget, som formenes at være til Skade for den ene Stats eller dens Borgeres Interesser. Hvis Islænderne ikke mere ønsker, at deres Minister skal have Adgang til det danske Statsraad og der forelægge Kongen de vigtigere Love og Statanliggender, vil dette, efter at dette Nævn er oprettet, ogsaa kunne undgaas, da Nævnet afgiver i det mindste lige saa betryggende Adgang som Statsraadet til at følge den islandske Lovgivning og paase, at ikke danske Interesser eller danske Statsborgeres Interesser direkte skades derved. Jeg tør sige, at

Nævnet vil i den Henseende være bedre end Statsraadet, fordi det, faktisk set, fjører sig saaledes, at det danske Statsraads Medlemmer kun faar meget ringe Tid og Lejlighed til at sætte sig ind i de islandske Lovforslag, naar den islandske Minister er kommet her ned med dem. I Regelen vil mange Lovforslag, som den islandske Minister har med her ned, være affattede paa det islandske Sprog, de skal først oversættes og trykkes paa Dansk og derefter omdales til det danske Statsraads Medlemmer, og alt dette skal foregaa indenfor en meget kort Frist. Det har derfor ikke været nogen meget betryggende Behandling, det danske Statsraad har været i Stand til at give disse Sager, og Nævnet vil i denne Henseende være at foretrække, men Nævnet har videregaaende Opgaver, idet det, det være sig efter Opfordring fra Regeringen eller efter egen Tilskyndelse, kan gøre Skridt til „Udarbejdelse af Forslag, der tilstræber Samvirken mellem Staterne og Ensartethed i deres Lovgivninger samt at bidrage til Samarbejde for Tilvejebringelse af fælles nordisk Lovgivning“. Det vil sige, at der her tillægges Nævnet en Ret til paa eget Initiativ at tilskynde Lovgivningsmagten til at virke paa en saadan Maade, som Nævnet mener vil være egnet til at skabe en bedre Samvirken mellem Island og Danmark og til at tilvejebringe Ensartethed i de to Staters Lovgivning. Dette anser jeg for at være af meget stor Vigtighed; jeg tror, at naar dette Forbundslovsforslag er vedtaget, vil derved være lagt Grundstenen for et fremtidigt godt Samarbejde mellem de to nordiske Folk, det danske og det islandske, men hvor meget der skal kunne blive bygget op paa denne Grundsten, vil for en meget væsentlig Del bero paa den Virksomhed, som dette Nævn kommer til at udfolde. Hvis dette Nævn tager sin Opgave op med Alvor og Energi, og hvis Lykken følger dets Bestræbelser, saa tror jeg, at det vil være i Stand til at udvikle sig til et Baand mellem det islandske og danske Folk, som ikke bliver brudt om 25 Aar, og som forhaabentlig ingen Sinde skulde kunne blive brudt. „De nærmere Bestemmelser om Nævnets Ordning og Virksomhed fastsættes af Kongen efter Indstilling af begge Landes Regeringer“, og herom vil der altsaa være at optage Forhandlinger med Islændernes Førsteminister, som jo er til Stede, saa snart nærværende Lovforslag er ophøjet til Lov.

§ 17 giver mig ikke Anledning til nogen Bemærkning.